

Notat om visse spørgsmål i forbindelse med udbud af programtilladelse til digital public service-radiokanal

1. INDLEDNING OG KONKLUSIONER

I en artikel i Berlingske anfører lektor Carina Risvig Hamer, at det kan være i strid med gennemsigtighedsprincippet, at hældningsgraden på pointmodellen i relation til underkriteriet pris ikke er fastsat og oplyst på forhånd i udbudsmaterialet. Det anføres videre, at Klagenævnet for Udbud kan påse, om gennemsigtighedsprincippet er overholdt.

På den baggrund har Radio- og tv-nævnet anmodet om vores vurdering af, om det forhold, at den endelige hældningsgrad i pointmodellen først er fastlagt på et møde den 22. oktober 2019 i Radio- og tv-nævnet og dermed ikke fremgår af udbudsmaterialet, kan udgøre en væsentlig fejl, som kan føre til, at programtilladelsen kan eller skal tilbagekaldes, jf. vores notat af 30. oktober 2019 til Kulturministeriet. Radio- og tv-nævnet ønsker endvidere spørgsmålet om klageadgang belyst.

Det er sammenfattende vores vurdering, at det forhold, at hældningsgraden på pointmodellen i relation til underkriteriet pris ikke er fastsat og oplyst på forhånd i udbudsmaterialet, men er endeligt fastlagt på et møde i Radio- og tv-nævnet den 22. oktober 2019, ikke ud fra de foreliggende oplysninger i sig selv kan anses for en væsentlig retlig fejl, der kan begrunde, at den udstedte programtilladelse tilbagekaldes.

Som anført i vores notat af 30. oktober 2019 er det endvidere vores vurdering, at Klagenævnet for Udbud ikke er kompetent til at behandle klager over det af Radio- og tv-nævnet gennemførte udbud, idet dette i stedet hører under de almindelige domstole. Klagenævnet for Udbud er dog berettiget til selv at vurdere, om en klage henhører under klagenævnets kompetence. Klagenævnets afgørelse heraf kan efterprøves af de almindelige domstole.

I det følgende redegør vi nærmere for baggrunden for disse vurderinger. Henset til de snævre tidsmæssige rammer for udarbejdelsen af notatet er vores beskrivelse af de retlige rammer for udbuddet og for retspraksis ikke udtømmende.

2. GRUNDLAGET FOR UDBUDET MV.

Ifølge radio- og fjernsynsloven har Radio- og tv-nævnet til opgave på grundlag af tilladelse eller registrering at træffe afgørelse om tilladelse til programvirksomhed, udstede sådanne tilladelser og føre tilsyn med programvirksomheden, jf. §§ 42 og 45.

Efter § 45, stk. 5, kan kulturministeren fastsætte regler om sådanne udbudsforretninger og tilladelser. Kulturministeren kan endvidere fastsætte, at Radio- og tv-nævnet i forbindelse med udstedelse af tilladelser til programvirksomhed - efter regler fastsat af kulturministeren - kan fastsætte vilkår for programvirksomheden m.v.

Med hjemmel i radio- og fjernsynslovens § 45, stk. 5, har Kulturministeriet udstedt bekendtgørelse nr. 719 af 9. juli 2019 om udbud af digital public service-radiokanal med fokus på kultur. Af bekendtgørelsens § 1 fremgår, at Radio- og tv-nævnet skal udbyde den omhandlede radiokanal. Med henvisning til denne bekendtgørelse offentliggjorde Radio og tv-nævnet den 26. juli 2019 udbudsmateriale vedrørende *"Radio- og tv-nævnets udbud af digital public service-radiokanal med fokus på kultur"*.

Radio- og tv-nævnets udbudsproces vedrørende programtilladelsen er således ikke omfattet af de almindelige udbudsregler i udbudsloven (lov nr. 1564 af 15. december 2015) eller af EU-udbudsreglerne i udbudsdirektivet (direktiv 2014/24/EU), forsyningsvirksomhedsdirektivet (direktiv 2014/25/EU), koncessionsdirektivet (direktiv 2014/23/EU) og forsvars- og sikkerhedsdirektivet (direktiv 2009/81/EF), idet der ikke er tale om en "offentlig kontrakt", men derimod om udstedelse af en forvaltningsafgørelse i form af tildeling af en programtilladelse omfattet af den særlige regulering i radio- og fjernsynsloven.

Som anført i vores notat af 30. oktober 2019 skal Radio- og tv-nævnets gennemførelse af udbudsprocessen dog overholde de EU-retlige principper om gennemsigtighed og proportionalitet samt forbuddet mod diskrimination (ligebehandlingsprincippet).¹ Derudover skal nævnet overholde dansk rets almindelige forvaltningsretlige principper.

På baggrund af det retlige grundlag for udbuddet er det vores vurdering, at det ikke er muligt at tilbagekalde den meddelte programtilladelse, medmindre der foreligger væsentlige fejl i forbindelse med gennemførelsen af udbudsprocessen og/eller evalueringen af de indkomne bud, som medfører en risiko for, at den ansøger, der har fået tildelt programtilladelsen, ikke burde have fået den tildelt.

---

¹ Det er herved forudsat, at udbuddet har grænseoverskridende interesse. Hvis ikke dette er tilfældet, gælder kun dansk ret.

3. OM HÆLDNINGSGRADEN I POINTMODELLEN

Den gældende udbudslov indeholder i § 160 en bestemmelse om forudgående offentliggørelse af evalueringemetoden, men som nævnt ovenfor finder udbudsloven (i hvert fald udbudslovens afsnit II, som den nævnte bestemmelse er en del af) ikke anvendelse på det her omhandlede udbud.²

Der gælder ikke som følge af de generelle EU-udbudsretlige principper en pligt til på forhånd at offentliggøre evalueringemetoden, da udbudslovens § 160 er en særskilt dansk regel, der ikke implementerer en bestemmelse i udbudsdirektivet.

Dette fremgår også af EU-Domstolens dom af 14. juli 2016 i sag C-6/15, TNS Dimarso NV mod Vlaams Gewest, hvor Domstolen udtalte følgende:

”27 Hverken artikel 53, stk. 2, i direktiv 2004/18 eller nogen anden bestemmelse heri pålægger imidlertid en forpligtelse for den ordregivende myndighed til gennem offentliggørelse i udbudsbekendtgørelsen eller udbudsbetingelserne at oplyse eventuelle tilbudsgivere om den bedømmelsesmetode, som den ordregivende myndighed har anvendt med henblik på at vurdere og konkret klassificere tilbuddene i forhold til tildelingskriterierne og den relative vægtning heraf, der forud blev fastsat i dokumenterne vedrørende den pågældende kontrakt.

28 En sådan generel forpligtelse fremgår heller ikke af Domstolens praksis.

29 Domstolen har således fastslået, at et bedømmelsesudvalg skal råde over en vis frihed ved opfyldelsen af dets opgave, og det kan således uden at ændre de i udbudsbetingelserne eller udbudsbekendtgørelsen fastsatte tildelingskriterier strukturere sit arbejde med at undersøge og analysere de afgivne tilbud (jf. dom af 21.7.2011, Europaïki Dynamiki mod EMSA, C-252/10 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2011:512, præmis 35).

30 Denne frihed er ligeledes begrundet i praktiske hensyn. Den ordregivende myndighed skal kunne tilpasse den bedømmelsesmetode, som den vil anvende med henblik på at vurdere og klassificere tilbuddene, i forhold til den konkrete sags omstændigheder.

---

² Selv hvis det måtte antages, at programtilladelsen er en kontrakt i udbudsreglernes forstand, er en sådan kontrakt i givet fald omfattet af udbudslovens § 21, nr. 2, hvorefter kontrakter om programudbud mv. ikke er undergivet de specifikke regler i udbudslovens afsnit II og III, men muligvis de almindelige principper i afsnit IV og V. Kontrakter om denne type af ydelser er slet ikke omfattet af udbudsdirektivets regler, jf. artikel 10, litra b.

31 *I overensstemmelse med de i artikel 2 i direktiv 2004/18 fastsatte principper for indgåelse af offentlige kontrakter og for at undgå enhver risiko for favorisering kan den bedømmelsesmetode, som den ordregivende myndighed anvender med henblik på at vurdere og konkret klassificere tilbuddene, i princippet ikke fastsættes efter den ordregivende myndigheds åbning af tilbuddene. I det tilfælde, hvor fastsættelsen af denne metode af påviste grunde ikke er mulig inden denne åbning, kan det, som den belgiske regering har anført, ikke foreholdes den ordregivende myndighed, at den først fastsatte metoden efter, at den selv eller bedømmelsesudvalget fik kendskab til indholdet af tilbuddene.*

32 *Under alle omstændigheder kan en ordregivende myndigheds fastsættelse af bedømmelsesmetoden efter offentliggørelsen af udbudsbekendtgørelsen eller udbudsbetingelserne i overensstemmelse med principperne for indgåelsen af offentlige kontrakter og på baggrund af det i denne doms præmis 24 og 25 anførte ikke føre til en ændring af tildelingskriterierne eller en ændring af den relative vægtning heraf.” (vores understregninger)*

Som det fremgår af dommens præmis 30 og 31, kan ”bedømmelsesmetoden” også fastsættes efter åbningen af tilbuddene, ”*hvor fastsættelsen af denne metode af påviste grunde ikke er mulig inden åbning*”.

Klagenævnet for Udbud har i forlængelse heraf i kendelse af 26. april 2016, Bekey A/S mod Viborg Kommune, som vedrørte et udbud før udbudslovens ikrafttræden (og dermed en fortolkning af rækkevidden af ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet), anført, at valget af evalueringsmodel kan træffes efter modtagelsen af tilbuddene, når det af udbudsmaterialet fremgår, at den faktiske prisspredning skal tages i betragtning:

”Ved ordregivers skønsmæssige fastlæggelse af en model til evaluering af et underkriterium om pris/økonomi, herunder ved brug af en model som den foreliggende, skal der tages hensyn til det konkrete markeds og det konkrete udbuds karakteristika og til, hvilken spredning der på den baggrund kan forventes i priserne på de indkomne tilbud. Ved fastlæggelsen af evalueringsmodellen for et underkriterium om pris/økonomi vil ordregiveren normalt kunne lægge vægt på såvel den faktiske prisspredning i de afgivne tilbud som den prisspredning, der på forhånd kunne forventes under hensyn til udbuddets indhold og karakter samt det pågældende marked.

[...]

Hvis ordregiveren vurderer, at flere forskellige evalueringsmodeller kunne være egnede, kan ordregiveren inden for de nævnte rammer vælge den model, som efter ordregiverens vurdering er den sagligt set mest velegnede til at identificere ”det økonomisk mest fordelagtige

tilbud”. Den omstændighed, at forskellige modeller fører til forskellige resultater, og at ordregiveren først har truffet valget mellem modeller efter at have modtaget tilbuddene, ændrer ikke herpå, men kravene til ordregiverens begrundelse for modelvalget vil imidlertid som udgangspunkt blive forøget.” (vores understregninger)

Tilsvarende fremgår det af Klagenævnet for Udbuds kendelse af 26. juli 2016, Holmrís.Designbrokers A/S mod Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S, der også vedrørte et udbud før udbudslovens ikrafttræden, at det ikke er en overtrædelse af ligebehandlingsprincippet og gennemsigtighedsprincippet, at den præcise model ikke var offentliggjort på forhånd. Klagenævnet henviste i den forbindelse til, at modellen ikke kunne anses for usædvanlig eller uforudsigelig for den type udbud:

”Efter det oplyste i udbudsmaterialet og de afgivne priser under om [sic] det senest afholdte udbud i 2012, kan den anvendte prisevurderingsmodel ikke anses for at have ændret den offentliggjorte indbyrdes vægtning af underkriterierne til tildelingskriteriet ”det økonomisk mest fordelagtige tilbud”, jf. dom af 14. juli 2016 i sag C-6/15, TNS Dimarso NV mod Vlaams Gewest, præmis 36. Der er dermed foreløbigt vurderet ikke grundlag for at antage, at brugen af prisevurderingsmodellen har været i strid med ligebehandlingsprincippet og gennemsigtighedsprincippet i udbudsdirektivets artikel 2 og udbudsdirektivets artikel 53.

[...]

Det bemærkes tillige, at modellen på den nævnte baggrund og efter de af Holmrís fremlagte oplysninger om andre møbeludbud heller ikke kan anses for usædvanlig eller uforudsigelig for de tilbudsgivere, som blev prækvalificeret og afgav tilbud. Den omstændighed, at den præcise model ikke var offentliggjort på forhånd, kan dermed heller ikke anses for en overtrædelse af ligebehandlingsprincippet og/eller gennemsigtighedsprincippet, jf. i så henseende tillige den ovennævnte dom i sag C-6/15.” (vores understregninger)

Klagenævnet for Udbud har endvidere fastslået, at den udformning, som udbudslovens § 160 havde på tidspunktet for udbudslovens ikrafttræden (og som altså gik videre end Domstolens praksis i forhold til forudgående offentliggørelse af evalueringemetoden, jf. ovenfor), ikke indebar, at hældningsgraden på en lineær pointmodel skulle offentliggøres på forhånd, jf. kendelse af 8. august 2017, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen mod Region Midtjylland, hvor klagenævnet udtalte følgende:

”Ved vurderingen af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens påstande tager klagenævnet udgangspunkt i, at Region Midtjylland i udbudsbetingelserne om evalueringen efter underkriteriet ”Den samlede økonomiske konsekvens/økonomi” som beskrevet ovenfor havde fastsat og oplyst, at der ville blive benyttet en lineær pointmodel, at maksimumpoint ville blive givet til tilbuddet med den laveste pris, og at 0 point ville blive givet til det tilbud, der lå ”xx %”

---

over tilbuddet med den laveste pris. Det var samtidig oplyst, at der ved fastlæggelsen af den procentsats, som ville blive benyttet til at beregne nulpunktet, ville blive taget højde for det prisniveau, der forventedes forud for tilbudsfristen, samt for spredningen i de faktisk indkomne priser justeret for eventuelle unormalt lave eller unormalt høje priser.

Det følger heraf, at hældningsgraden på den lineære pointmodel ikke med mening har kunnet fastlægges forud for, at de indkomne tilbuds indhold var kendt, herunder hvorledes tilbuddene fordelte sig.

Bestemmelsen i udbudslovens § 160, stk. 1, om, at ordregiveren i udbudsmaterialet skal beskrive evalueringismetoden, indebærer ifølge bemærkningerne som nævnt, at ordregiveren skal beskrive den benyttede systematik, og at formålet med en på forhånd fastlagt evalueringstype navnlig er at sikre, at ordregiveren ikke har et ubetinget frit valg ved evalueringen.

Den evalueringstype, som regionen har fastsat og beskrevet, efterlader ikke regionen med et ubetinget frit valg ved evalueringen. [...]

I loubemærkningerne til udbudslovens § 160, stk. 1, er tilkendegivet, at formålet med bestemmelsen desuden er at sikre, at tilbudsgiverne har et bedre grundlag ved udarbejdelsen af deres tilbud. Det er imidlertid ikke oplagt, hvorledes en oplyst hældningsgrad (eventuelt oplyst som en sekundær eller tertiær hældningsgrad) i en lineær evalueringstype i sig selv skulle give potentielle tilbudsgivere med kendskab til markedet et bedre grundlag for at vurdere, om man ville afgive tilbud, eller for at optimere et sådant tilbud, end den beskrivelse af evalueringstypen, som regionen har oplyst, og hvor prisen vægtede 35 %. Ved økonomiske underkriterier må udgangspunktet for enhver tilbudsgiver i øvrigt utvivlsomt være, at det er afgørende ikke at afgive for dyrt et tilbud.

I relation til den del af formålet med udbudslovens § 160, stk.1, der angår at sikre, at tilbudsgiverne får bedre mulighed for at kontrollere ordregiverens tilbudsevaluering, bemærkes, at tilbudsgiverne i det foreliggende tilfælde fuldt ud har kunnet kontrollere, at regionen har overholdt den evalueringstype, som var fastsat i udbudsbetingelserne.

Der følger heraf, at der ikke i udbudslovens § 160, stk. 1, er hjemmel til i et udbud som det foreliggende at stille krav som anført i påstand 1 om, at hældningsgraden på den lineære pointmodel, der skulle anvendes ved evalueringen af tilbuddene for så vidt angår det økonomiske underkriterium, angives i udbudsmaterialet. (vores understregninger)

Det fremgår af ovennævnte praksis, at der ikke efter generelle EU-udbudsretlige principper følger en generel pligt til på forhånd at offentliggøre hældningsgraden i en pointmodel. Dette bestyrkes af, at der heller ikke efter den tidligere gældende § 160 (der som nævnt ikke finder anvendelse på det her omhandlede udbud) gjaldt en sådan pligt. En sådan pligt er først indført i dansk ret ved ændringen af udbudslovens § 160, der ikke finder anvendelse på det her omhandlede udbud, men kun på udbud omfattet af den fulde udbudspligt.³

Konkret fremgår det udtrykkeligt af Radio- og tv-nævnets udbudsmateriale, at laveste bud vil blive tildelt 8 point, ligesom det også fremgår, at bud, der ligger inden for den økonomiske ramme, gradueres på en skala fra 0-8 point med udgangspunkt i laveste bud. Jo tættere ansøgernes bud er på den maksimale tilskudssum, desto lavere antal point vil ansøgerne opnå på dette specifikke kriterium vedrørende prislelementet. Det fremgår endvidere, at hældningsgraden ville blive fastlagt under hensyn til både den forventede spredning og den faktiske spredning i de indkomne ansøgninger. I den forbindelse bemærkes, at der ikke under udbudsprocessen eller i den forudgående høring over udbudsmaterialet er stillet spørgsmål ved denne fremgangsmåde.

Det følger heraf (jf. tilsvarende klagenævnets udtalelse i kendelse af 8. august 2017, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen mod Region Midtjylland), at hældningsgraden ikke kunne fastsættes endeligt allerede forud for ansøgningsfristen. Det er dermed i udgangspunktet ikke i strid med gennemsigtighedsprincippet, at den endelige hældningsgrad ikke fremgår af udbudsmaterialet, men først er fastsat endeligt senere.

Den forventede spredning er efter det oplyste fastsat ud fra nævnets vurdering af et realistisk mindstebud. Der er i den forbindelse lagt vægt på bekendtgørelsens og udbudsmaterialets detaljerede krav til programvirksomheden og en formodning om, at ansøgerne i høj grad vil planlægge driftsbudgetteringen i forhold til den tilgængelige tilskudssum, idet der er begrænsede supplerende indtægtsmuligheder. Derudover har nævnet efter det oplyste lagt vægt på, at prislelementet er et konkurrenceparameter i udbudet.

Den endeligt fastlagte hældningsgrad på ca. 10 % må betegnes som en ganske stejl hældning. På baggrund af de foreliggende oplysninger fra nævnet om årsagen til den forventede spredning, herunder det oplyste om udbuddets særlige karakter, hvad der er sædvanligt på dette marked og hvad tilbudsgiverne burde kunne forudse, har vi dog ikke grundlag for at mene, at den fastlagte hældning har en sådan karakter, at der burde være sket offentliggørelse heraf allerede i udbudsmaterialet, jf. den ovenfor gengivne praksis.

---

³ Se ovenfor ved note 2.

Der er endvidere efter vores vurdering ikke på baggrund af det modtagne materiale grundlag for at konkludere, at nævnets fastlæggelse af hældningsgraden ikke skulle være sagligt begrundet.

Vi lægger også vægt på, at den ovenfor gengivne praksis er udviklet i relation til kontrakter omfattet af udbudsreglerne, hvorfor der alt andet lige er større muligheder for at tilrettelægge en fleksibel evalueringstype på områder, der ikke er omfattet af de udførlige udbudsregler i udbudsloven.

Det forhold, at den endelige hældningsgrad i pointmodellen først er fastlagt på et møde den 22. oktober 2019 i Radio- og tv-nævnet og dermed ikke fremgår af udbudsmaterialet, er således efter vores vurdering ikke i sig selv en væsentlig retlig fejl, som kan føre til, at programtilladelsen kan eller skal tilbagekaldes.

4. OM KLAGEADGANGEN

Lov om Klagenævnet for Udbud, § 1, har følgende ordlyd:

”Loven gælder for ordregivere ved indgåelsen af kontrakter inden for forsyningsvirksomhed.

Stk. 2. Loven finder endvidere anvendelse ved håndhævelsen af

- 1) udbudsloven og regler udstedt i medfør af denne lov, jf. dog stk. 4,*
- 2) EU-retten vedrørende indgåelse af offentlige kontrakter og kontrakter inden for forsyningsvirksomhed (EU-udbudsreglerne) og*
- 3) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.*

Stk. 3. Loven finder endvidere anvendelse, når der i lov eller i henhold til lov er fastsat bestemmelser om klageadgang i Klagenævnet for Udbud.

Stk. 4. Loven gælder ikke for klager over overtrædelse af udbudslovens § 1 og § 193.”

Det følger heraf, at klager over udbud af kontrakter omfattet af udbudsloven m.v. kan indgives til Klagenævnet for Udbud. Derudover kan klagenævnet behandle klager, hvis klagenævnet efter anden lovgivning er tillagt kompetence hertil.

I forhold til Radio- og tv-nævnets udbud af programtilladelsen er der som nævnt ikke tale om en kontrakt, men om udstedelse af en begunstigende forvaltningsakt i form af en programtilladelse, der endvidere er omfattet af særlige regler i radio- og fjernsynsloven og en bekendtgørelse udstedt af Kulturministeriet. Klagenævnet for Udbud er ikke i radio- og fjernsynsloven eller Kulturministeriets bekendtgørelse tillagt særskilt kompetence som klagemyndighed i forhold til Radio- og tv-nævnets udbud efter radio- og fjernsynsloven.

På den baggrund er det fortsat vores opfattelse, at Klagenævnet for Udbud ikke er kompetent til at behandle klager over det af Radio- og tv-nævnet gennemførte udbud, idet dette i stedet hører under de almindelige domstole.

Klageadgang til Klagenævnet for Udbud vil forudsætte, at den udstedte programtilladelse anses for at udgøre en kontrakt omfattet af udbudsloven, hvilket må anses for mindre sandsynligt, jf. ovenfor. En sådan kontrakt vil i givet fald være omfattet af udbudslovens § 21, nr. 2, hvorefter kontrakter om programudbud mv. ikke er undergivet de specifikke regler i udbudslovens afsnit II og III, men muligvis de almindelige principper i afsnit IV og V.⁴

Det vil endvidere være en forudsætning, at en sådan kontrakt har en klar grænseoverskridende interesse, hvis Klagenævnet for Udbud skal kunne påse, om principperne i udbudslovens afsnit IV er overholdt (og dermed de ovenfor angivne EU-retlige principper om gennemsigtighed, proportionalitet og ligebehandling). Klagenævnet er ikke kompetent til at bedømme kontrakter, der ikke har en klar grænseoverskridende interesse og dermed kun er omfattet af udbudslovens afsnit V, jf. udbudslovens § 195, stk. 2.

Som anført i artiklen er det dog rigtigt, at Klagenævnet for Udbud er berettiget til selv at vurdere, om en klage henhører under klagenævnets kompetence. Klagenævnets afgørelse heraf kan efterprøves af de almindelige domstole.

5. AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Endelig bemærkes for en ordens skyld, at det i artiklen nævnes, at der er mulighed for at klage til Europa-Kommissionen. Som nævnt ovenfor er det vores vurdering, at det er de danske domstole, der har kompetence til at efterprøve og evt. annullere Radio- og tv-nævnets konkrete forvaltningsafgørelse om at tildele programtilladelsen.

Der er korrekt, at der herudover generelt er mulighed for at klage over den danske stat til Europa-Kommissionen. Det er f.eks. muligt for interesserede parter at klage til Europa-kommissionen over den statsstøtte, som den danske stat tildeler med nævnets afgørelse. Europa-Kommissionen vil i så fald foretage en vurdering af, om tildelingen er i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler (en statsstøtteklagesag).

Der er endvidere generelt mulighed for at klage til Europa-Kommissionen over den danske stats konkrete eller generelle overtrædelse af EU-regler (en traktatbrudssag), herunder overtrædelser af de EU-retlige regler om fri bevægelighed i forbindelse med gennemførelsen af konkrete udbudsprocesser. Hverken en

---

⁴ Se også ovenfor ved note 2.

statsstøtteklagesag eller en almindelige traktatbrudssag vil imidlertid i sig selv indebære, at nævnets forvaltningsafgørelse, hvorved programtilladelsen meddeles, annulleres.

Rass Holdgaard
Partner, Advokat

Jacob Pinborg
Partner, Advokat